

Уақытша өтемдік тарифті бекіту жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2012 жылғы 14 қыркүйектегі № 235-НҚ Бұйрығы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2012 жылы 28 қыркүйекте № 7940 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2013 жылғы 16 сәуірдегі № 115-НҚ бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 16.04.2013 № 115-НҚ бұйрығымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

«Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 14-1-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 12 қазандағы № 943 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі туралы ереженің 21-тармағының 6) тармақшасына сәйкес

Б Ұ Й Ы Р А М Ы Н :

1. Қоса беріліп отырған Уақытша өтемдік тарифті бекіту жөніндегі нұсқаулық б е к і т і л с і н .

2. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Стратегиялық жоспарлау және жиынтық талдау департаменті (А.В. Мартыненко) :

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік тіркеуді қамтамасыз етсін;

2) осы бұйрық бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Интернет-ресурсында жариялауды қамтамасыз етсін.

4. Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Әкімшілік жұмысы департаменті (Р.Е. Сүлейменова) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін:

1) оны бұқаралық ақпарат құралдарында заңнамада белгіленген тәртіппен ресми жариялауды қамтамасыз етсін, кейін жарияланғаны туралы мәліметті Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің Заң

департаментіне (С.С. Метенова) ұсынсын;

2) оны Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің құрылымдық бөлімшелерінің және аумақтық органдарының назарына жеткізсін.

5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының орынбасары А.Ж. Дүйсебаевқа жүктелсін.

6. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Төраға М. Оспанов

Қазақстан Республикасы Табиғи
монополияларды реттеу агенттігі
төрағасының
2012 жылғы 14 қыркүйектегі
№ 235 - НҚ бұйрығына
қосымша

Күші жойылды деп танылған Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі

1. «Уақытша өтемдік тариф (баға, алым ставкасын) бекіту ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2003 жылғы 26 желтоқсандағы № 341-НҚ бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2003 жылғы 30 желтоқсанда № 2656 тіркелген, «Официальная газета» газетінде 2004 жылғы 24 қаңтардағы № 4 жарияланған);

2. «Уақытша өтемдік тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) бекіту ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2003 жылғы 26 желтоқсандағы № 341-НҚ бұйрығына толықтырулар мен өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2004 жылғы 5 шілдедегі № 299-НҚ бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2004 жылғы 3 тамызда № 2982 тіркелген, «Официальная газета» газетінде 2004 жылғы 18 қыркүйектегі № 38 жарияланған);

3. «Уақытша өтемдік тариф (баға, алым мөлшерлемесін) бекіту ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау агенттігі төрағасының 2003 жылғы 26 желтоқсандағы № 341-НҚ бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан

Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының міндетін атқарушының 2005 жылғы 15 сәуірдегі № 136-НҚ бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2005 жылғы 28 сәуірде № 3606 тіркелген, «Официальная газета» газетінде 2005 жылғы 4 шілдедегі № 23 жарияланған);

4. «Табиғи монополиялар салаларындағы және реттелетін нарықтардағы басшылықты жүзеге асыратын уәкілетті органның кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2009 жылғы 5 ақпандағы № 30-НҚ бұйрығының 6-тармағы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2009 жылғы 20 ақпанда Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5557 тіркелген, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері бюллетенінде 2009 жылғы № 3338-құжат жарияланған);

5. «Уақытша өтемдік тариф (баға, алым мөлшерлемесін) бекіту ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2003 жылғы 26 желтоқсандағы № 341-НҚ бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2010 жылғы 20 сәуірдегі № 120-НҚ бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2010 жылғы 20 мамырда Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6240 тіркелген, «Казахстанская правда» газетінде 2010 жылғы 14 тамыздағы № 215-216 жарияланған).

Қазақстан Республикасы Табиғи
монополияларды реттеу агенттігі
төрағасының
2012 жылғы 14 қыркүйектегі
№ 235 - НҚ бұйрығымен
бекітілген

Уақытша өтемдік тарифті бекіту жөніндегі нұсқаулық

1. Жалпы ережелер

1. Осы Уақытша өтемдік тарифті бекіту жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.

2. Осы Нұсқаулықтың мақсаты табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) уақытша өтемдік

тарифті есептеуді және бекітуді нақтылау болып табылады.

3. Нұсқаулық меншік нысанына қарамастан барлық табиғи монополия субъектілеріне қолданылады.

4. Нұсқаулықта мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) уақытша өтемдік тариф - табиғи монополия субъектісі тұтынушыларға келтірген залалдарды өтеу мақсатында уәкілетті орган белгілеген тариф (баға, алым мөлшерлемесі);

2) негізсіз табыс – табиғи монополия субъектісінің уәкілетті орган бекіткен тарифтің (бағаның алым мөлшерлемесінің) деңгейінен немесе оның шекті деңгейінен асатын құнмен ақы алу және (немесе) тарифтік сметада көзделген амортизациялық аударымдарды мақсатқа сай пайдаланбау, тарифтік сметаның шығын баптарын уәкілетті орган бекіткен мөлшерден бес пайыздан астам орындамау, тарифтік сметада инвестициялық бағдарламаларды (жобаларды) орындауға көзделген қаражатты орындамау немесе мақсатқа сай пайдаланбау нәтижесінде алған қосымша табысы;

3) табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтері (тауарлары, жұмыстары) - табиғи монополия саласындағы табиғи монополия субъектісі ұсынатын және қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) тұтынушыға белгілі бір тауар беру түрінде ұсыну жағдайларын қоса алғанда, уәкілетті органның мемлекеттік реттеуіне жататын қызметтер (тауарлар, жұмыстар);

4) амортизациялық аударымдарды мақсатқа сай пайдаланбау – бекітілген тарифтерде (бағаларда, алымдар мөлшерлемелерінде) және (немесе) тарифтік сметаларда көзделген қаражатты реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсынуда пайдаланылатын тіркелген активтерге күрделі қаржы жұмсауға және тартылған кредит ресурстары бойынша негізгі қарызды қайтаруға байланысы жоқ мақсаттарға амортизациялық аударымдар есебінен бағыттау (бұдан әрі - мақсат);

5) уәкілетті орган - табиғи монополиялар салаларындағы және реттелетін нарықтардағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган.

Нұсқаулықта пайдаланылатын өзге де ұғымдар мен терминдер Қазақстан Республикасының табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы заңнамасына сәйкес қолданылады.

5. Уақытша өтемдік тарифті бекітуге негіз реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) табиғи монополия субъектісінің тұтынушыларға залал келтірген іс-әрекеттері болып табылады.

6. Табиғи монополия субъектісінің:

1) тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) немесе оның шекті деңгейін заңсыз көтеругі;

2) амортизациялық аударым қаражатын мақсатқа сай пайдаланбауы;

3) шығыс баптарын уәкілетті орган бекіткен нормативтік техникалық ысыраптардың, шикізат, материалдар, отын, энергия шығысының техникалық және технологиялық нормаларының шектерінен бес пайыздан асыруы;

4) тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекіту кезінде ескерілген инвестициялық бағдарламаларды (жобаларды) орындамауы;

5) бекітілген тарифтік сметада көзделген шығындардың бес пайызынан асатын тарифтік сметаны бап бойынша орындамауы (қаражатты игермеу, соның ішінде жұмыстарды нақты орындамау) тұтынушыларға залал келтірген іс-әрекеті деп танылады.

Уәкілетті орган салыстырмалы талдау әдісі қолданылатын тарифтер бойынша қызметтер көрсететін электр желілік компанияға уақытша өтемдік тарифті бекіту туралы шешімді осы тармақтың 1), 2) және 5) тармақшаларында көзделген жағдайларда ғана қабылдайды.

7. Шығын баптарының орындалмауына:

1) бекітілген тарифтік сметада ескерілген реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды):

реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсынудың аса тиімді әдістері мен технологияларын енгізу; конкурстық (тендерлік) рәсімдерді өткізу нәтижесінде ақшалай қаражатты ұтымды пайдалану;

нормативтік техникалық ысыраптарды төмендету бойынша жүргізілген іс-шаралар;

шығындарды оңтайландыру есебінен толық көлемде және тиісті сапада ұсынған жағдайда;

2) тарифтердің шекті деңгейі қолданылатын кезеңде: осы тарифтік сметаны көрсетілетін қызметтер көлемі, инвестициялық жобаны (бағдарламаны) іске асыру, күрделі, ағымдағы және басқа да жөндеу жұмыстары, пайдалану шығындары бөлігінде орындаған; тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) есептеу кезінде көзделген тарифтік табысты алған;

алынған қарызға, оның ішінде оны қайтаруға қызмет көрсетуге арналған қаражатты жинақтау мақсатында кесте–жоспарға сәйкес инвестициялық жобаны іске асыру басталғаннан резервтік шот ашылған жағдайда бекітілген тарифтік сметаның шығын бөлігін төмендеткен кезде;

3) реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемі табиғи монополия субъектісінің кінәсіз тиісті қысқару есебінен алынған үнем жатпайды.

Бұл ретте табиғи монополия субъектісі уәкілетті органға көрсетілген үнемнің

нақты пайдаланғанын және (немесе) реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсыну көлемінің қысқарғанын растайтын материалдарды қоса бере отырып, шығындардың бап бойынша үнемін растаушы материалдарды:

табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсынудың жаңа әдістері мен технологияларын енгізгені туралы құзыретті органның қ о р ы т ы н д ы с ы н ;

конкурстық (тендерлік) комиссиялардың хаттамаларын; ұсынылған реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемдерін тұтынушылармен салыстыру актісін, төлемақы жасауға берілген ш о т т а р д ы ұ с ы н а д ы .

8. Шығындарды оңтайландыру немесе реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсынудың аса тиімді әдістері мен технологияларын қолдану нәтижесінен туындаған, тарифтік сметаға салынған шығындардың бөлігін толық пайдаланбаған кезде табиғи монополия субъектісі қажет болған жағдайда бұл шығындарды уәкілетті органға растаушы материалдарды ұсына отырып жаңа өндірістік активтерді жасауға, кеңейтуге, қалпына келтіруге, жаңартуға, қолдауға , реконструкциялауға және техникалық қайта жарактандыруға жібереді.

2. Уақытша өтемдік тариф мөлшерін есептеу

9. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағында көрсетілген бұзушылықтар анықталған жағдайда, уәкілетті орган реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) іс жүзінде ұсынылған көлемін және табиғи монополия субъектісі бұзушылықтарға жол берген кезеңінде іс жүзінде алынған табысты айқындайды.

10. Табиғи монополия субъектісі жол берген бұзушылықтар кезеңі:

1) осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайда - табиғи монополия субъектісі уәкілетті орган бекіткен тарифтен (бағадан, алым мөлшерлемесінен) немесе оның шекті деңгейінен асатын құн бойынша ақы алған к е з д е г і к е з е н ;

2) осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 2), 3), 4) және 5) тармақшаларында көзделген жағдайда - уәкілетті орган табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтік смета бекіткен ж ы л б о л ы п е с е п т е л е д і .

11. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 1) тармақшасында көзделген жағдайда, негізсіз алынған табыс (НТ) сомасы мынадай формула бойынша айқындалады:

$$HT = (T1 - T) \times V1, \text{ мұндағы}$$

T1 - табиғи монополия субъектісі нақты қолданған көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) құны, теңге;

T - уәкілетті орган бекіткен тариф (баға, алым мөлшерлемесі) немесе оның

ш е к т і , д е н г е й і , т е н г е ;

VI - бұзушылықтар жіберілген кезең ішінде табиғи монополия субъектісі нақты көрсеткен реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) к ө л е м і .

12. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайда, негізсіз алынған табыс (НТ) сомаcы мынадай формула бойынша айқындалады:

$HT = A_{максатс}$, мұндағы:

A максатс - бекітілген тарифте және (немесе) тарифтік сметада көзделген, табиғи монополия субъектісі амортизациялық аударымдар қаражаттарының есебінен реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсынуда пайдаланылатын тіркелген активтерге күрделі қаржы салуға және тартылған кредиттік ресурстар бойынша негізгі қарызды қайтаруға байланысы жоқ максаттарға жұмсалған қаражат, теңге.

13. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайда, негізсіз алынған табыс сомаcы (НТ) мынадай формула бойынша айқындалады:

$HT = \sum ИПі$, мұндағы

ИПі – тарифтерді (бағаларды, алымдар мөлшерлемелерін) немесе олардың шекті деңгейлерін бекіту кезінде ескерілген инвестициялық бағдарламаларда (жобада) орындалмаған і - іс-шараны толық немесе ішінара іске асыруға көзделген шығындар , теңге.» ;

14. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайда, негізсіз алынған табыс сомаcы (НТ) мынадай формула бойынша айқындалады:

$HT = \sum Ні$, мұндағы

Ні – і-бабы бойынша шығыс баптарын уәкілетті орган бекіткен нормативтік техникалық ысыраптардың, шикізат, материалдар, отын, энергия шығыстарының техникалық және технологиялық нормаларының шектерінен бес пайыздан асыру, т е н г е .

15. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайда, негізсіз алынған табыс сомаcы (НТ) мынадай формула бойынша айқындалады:

$HT = \sum Зі$, мұндағы

Зі - бекітілген тарифтік сметада ескерілген шығындармен салыстырғанда і-бабы бойынша 5 пайыздан асатын шығындарды толық игермеу, теңге.

16. Негізсіз алынған табыстың түпкілікті сомаcы (НТк) шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып, мынадай формула бойынша айқындалады:

$HTк = HTх \frac{(100 + κ)}{100}$, мұндағы

НТк – қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып, негізсіз алынған та б ы с со м а с ы , т е н г е ;

НТ - осы Нұсқаулықтың 6-тармағында көзделген бұзушылықтардың түрлері

бойынша негізсіз алынған табыстың жалпы сомасы;
 к - шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі, %.

17. Табиғи монополия субъектісінің уақытша өтемдік тариф қолданысы кезеңінде алатын табысы жылдық амортизация сомасының елу пайызы шегеріліп, реттеліп көрсетілетін қызметтерді (тауарларды, жұмыстарды) ұсынуға қажетті шығын құнынан төмендетпей есептеледі.

Табиғи монополия субъектісінің уақытша өтемдік тарифті қолдану кезеңінде алған табысын анықтау үшін тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейі ($T_{\text{шек}}$) мынадай формула бойынша есептеледі:

$$T_{\text{шек}} = \frac{T \times V - (\Pi + 0,5 \times A)}{V}, \text{ мұндағы}$$

$T_{\text{шек}}$ - тарифтің ең төменгі ықтимал шекті деңгейі, теңге;

V - бекітілген тарифтік сметада ескерілген реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) жылдық көлемі;

Π - бекітілген тарифтік сметада ескерілген табыс, теңге;

A - бекітілген тарифтік сметада ескерілген жылдық амортизация, теңге.

18. Уақытша өтемдік тариф ($T_{\text{өтем}}$) мынадай формула бойынша айқындалады

:

$$T_{\text{өтем}} = \frac{T \times V - НТк}{V}, \text{ мұндағы}$$

V

$T_{\text{өтем}}$ - уақытша өтемдік тариф, теңге.

19. Уақытша өтемдік тариф қолданылатын кезеңді (бұдан әрі – қолданыс кезеңі) уәкілетті орган айқындайды:

1) егер $T_{\text{өтем}} < T_{\text{шек}}$ болған жағдайда, қолданыс кезеңі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$n = \frac{НТк}{(T - T_{\text{шек}}) * V}, \text{ мұндағы}$$

n - уақытша өтемдік тарифтің қолданыс кезеңі.

Уақытша өтемдік тариф тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейінде бекітіледі:

$$T_{\text{өтем}} = T_{\text{шек}};$$

2) егер $T_{\text{өтем}} \geq T_{\text{шек}}$ болған жағдайда, қолданыс кезеңі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$(T - T_{\text{өтем}}) * V$$

3. Уақытша өтемдік тарифті бекіту

20. Уәкілетті орган уақытша өтемдік тарифті:

1) табиғи монополия субъектісіне жүргізілген тексерулер материалдарының;
2) табиғи монополия субъектісінің тарифтік сметаны орындауын талдау және (немесе) табиғи монополия субъектісінің инвестициялық бағдарламаны (жобаны) орындау туралы ақпаратын талдау нәтижелерінің негізінде шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып бекітеді.

21. Осы Нұсқаулықтың 6-тармағында көрсетілген фактілерді анықтау және (немесе) растау үшін уәкілетті орган табиғи монополия субъектісінен қажетті ақпаратты оны ұсыну мерзімін көрсете отырып сұратады.

22. Коммерциялық құпияны құрайтын ақпарат оны уәкілетті органға ұсынадан бас тартуға негіз болып табылмайды.

23. Уақытша өтемдік тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) енгізу табиғи монополия субъектісінің тарифтік сметаны орындауын тексеру, талдау және (немесе) табиғи монополия субъектісінің инвестициялық бағдарламаны (жобаны) орындау туралы ақпаратына талдау жүргізген айдан кейінгі екінші айдың бірінші күнінен бастап жүзеге асырылады.

Қабылданған шешім туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады.

24. Табиғи монополия субъектісі уақытша өтемдік тарифті бекіту туралы ақпаратты тұтынушының назарына оны қолданысқа енгізгенге дейін кемінде күнтізбелік 10 күн бұрын жеткізеді.

25. Уәкілетті органның табиғи монополия субъектісінің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) уақытша өтемдік тарифті бекіту туралы шешімі уәкілетті органның бұйрығымен ресімделеді.

26. Уәкілетті органның уақытша өтемдік тарифті бекіту туралы шешіміне табиғи монополия субъектісі шағым жасауы мүмкін.

27. Уақытша өтемдік тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) қолданысы кезеңінде табиғи монополия субъектісі Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі төрағасының 2003 жылғы 19 наурыздағы № 82-НҚ бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2256 нөмірімен тіркелген) Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін

қызметтеріне (тауарларына, жұмыстарына) тарифтер (бағалар, алымдар ставкаларын) және тарифтік сметалар бекіту жөніндегі ережесіне және Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі төрағасының 2006 жылғы 12 маусымдағы № 149-НҚ бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4287 нөмірмен тіркелген) Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтері (тауарлары, жұмыстары) тарифтерінің (бағаларының, алымдар ставкаларының) және тарифтік сметаларының шекті деңгейін бекіту ережесіне сәйкес уәкілетті органға тарифті (бағаны, алым мөлшерлемесін) немесе оның шекті деңгейін бекітуге өтініш жасай алады.

Бұл ретте жаңа тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) деңгейін негіздеуге алынған табыс шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып, табиғи монополия субъектісінің өзінің реттеліп көрсетілетін қызметтерін (тауарларын, жұмыстарын) тұтынушыларына өтегенін шегеріп, негізсіз алынған табыс сомасына азайтылады.

28. Табиғи монополия субъектісі тұтынушыларға келтірген залалдарды уақытша өтемдік тарифтің қолданылу кезеңі аяқталғанға дейін толық өтеген жағдайда табиғи монополия субъектісі уәкілетті органға растаушы құжаттарды қоса бере отырып, уақытша өтемдік тарифтің қолданылу кезеңі аяқталғанға дейін өтемдік тарифті алып тастау туралы өтініш жасай алады.

Уәкілетті орган өтінішті күнтізбелік отыз күн ішінде қарайды.

Қарау нәтижелері бойынша уәкілетті орган уақытша өтемдік тарифтің қолданыс кезеңін өзгеру туралы шешім қабылдайды не табиғи монополия субъектісін бас тарту себептерін көрсете отырып, бас тартқандығы туралы хабардар етеді.

Уақытша өтемдік тарифті бекіту нұсқаулығына қосымша

Уақытша өтемдік тарифті есептеу үлгісі

$$T \times V - HT_k \times V - (3 - 0,5 \times A) = T_{np};$$

Бекітілген тариф (баға, алым мөлшерлемесі) T - 8 теңге
Бекітілген тарифте қабылданған реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемі V - 1000 м³

1. Негізсіз алынған табыс (НТ) сомасы айқындалады - 6046

2. Шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып, негізсіз алынған табыс сомасы айқындалады (НТк):

$$НТк = НТ \times \frac{(100 + \kappa)}{100} - 6046 \times \frac{(100 + 7,5)}{100} = 6500 \text{ теңге, мұндағы}$$

6 046 теңге - негізсіз алынған табыс сомасы;
7,5 % - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі;

6500 теңге - қайта қаржыландыру мөлшерлемесін ескере отырып, негізсіз алынған табыс сомасы.

3. Тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейі ($T_{\text{шек}}$) айқындалады:

$$T_{\text{шек}} = \frac{T \times V - (П + 0,5 \times А)}{V} = \frac{8 \times 1000 - (500 + 0,5 \times 3000)}{1000} = \frac{8000 - 2000}{1000} = \frac{6000}{1000} = 6$$

теңге/м³, мұндағы

500 теңге - бекітілген тарифтік сметада ескерілген пайда;
3000 теңге - бекітілген тарифтік сметада ескерілген жылдық амортизация;
6 теңге/м³ - тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейі.

4. Уақытша өтемдік тарифтің деңгейі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$T_{\text{өтем}} = \frac{T \times V - НТк}{V} = \frac{8 \times 1000 - (500 + 0,5 \times 3000)}{1000} = \frac{8000 - 2000}{1000} = \frac{6000}{1000} = 6$$

теңге/м³, мұндағы

1,5 теңге/м³ - уақытша өтемдік тарифтің деңгейі.

5. $T_{\text{өтем}} < T_{\text{шек}}$ екенін ескере отырып, қолданыс кезеңі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$n = \frac{НТк}{(T - T_{\text{өтем}}) \times V} = \frac{6500}{(8 - 6) \times 1000} = \frac{6500}{2000} = 3,25$$

3,25 жыл (немесе 3 жыл 3 ай) - тұтынушыларға келтірген залалдарды өтеу кезеңі.

Уақытша өтемдік тариф ($T_{\text{өтем}}$) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейінде бекітіледі - 6 теңге/м³, оның қолданыс кезеңі - 3 жыл 3 ай.

6. Егер $T_{\text{өтем}} > T_{\text{шек}}$ болған жағдайда, уақытша өтемдік тарифтің деңгейі және оның қолданыс кезеңі мынадай формула бойынша айқындалады:

бекітілген тариф (баға, алым мөлшерлемесі) T - 8 теңге/м³,

бекітілген тарифте (бағада, алым мөлшерлемесінде) қабылданған реттеліп көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемі $V - 1000 \text{ м}^3$

1) негізсіз алынған табыс (НТ) сомасы айқындалады - 1350 теңге;

2) негізсіз алынған табыс сомасы шешім қабылдау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (НТк) қайта қаржыландыру мөлшерлемесі ескеріле отырып айқындалады:

$$HT_k = HT_k \frac{(100 + \kappa)}{100} = 1350 \times \frac{100 + 7,5}{100} = 1451,25 \text{ теңге, мұндағы}$$

1350 теңге - негізсіз алынған табыс сомасы;

7,5 % - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыру мөлшерлемесі;

1451,25 теңге - қайта қаржыландыру мөлшерлемесі ескеріле отырып негізсіз алынған табыс сомасы;

3) тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) ең төменгі ықтимал шекті деңгейі айқындалады:

$$T_{шек} = \frac{T \times V - (П + 0,5 \times А)}{V} = \frac{8 \times 1000 - (500 + 0,5 \times 3000)}{1000} = \frac{8000 - 2000}{1000} = \frac{6000}{1000} = 6$$

теңге/ м^3 , мұндағы

500 теңге - бекітілген тарифтік сметада ескерілген пайда;

3000 теңге - бекітілген тарифтік сметада ескерілген жылдық амортизация, теңге;

6 теңге/ м^3 - тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) мүмкін болатын ең төменгі шекті деңгейі;

4) уақытша өтемдік тарифтің деңгейі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$T_{\text{өтем}} = \frac{T \times V - HT_k}{V} = \frac{8 \times 1000 - 1451,25}{1000} = \frac{6548,75}{1000} = 6,54 \text{ теңге/м}^3$$

6,54 теңге/ м^3 - уақытша өтемдік тарифтің (бағаның, алым мөлшерлемесінің) деңгейі.

7. $T_{\text{өтем}} > T_{\text{шек}}$ екенін ескере отырып, қолданыс кезеңі мынадай формула бойынша айқындалады:

$$n = \frac{HT_k}{(T - T_{\text{өтем}}) \times V} = \frac{1451,25}{(8 - 6,54) \times 1000} = \frac{1451,25}{1460} = 0,99$$

0,99 жыл (немесе 11 ай 26 күн) - тұтынушыларға келтірген залалдарды өтеу кезеңі.

Уақытша өтемдік тарифтің ($T_{\text{өтем}}$) деңгейі 6,54 теңге/ м^3 құрайды, оның қолданыс кезеңі - 11 ай 26 күн.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК